

UHŘÍNĚVESKÉ

OBČANSKÉ NOVINY

facebook/obcanuhrineves

www.obcanuhrineves.cz

číslo 4/prosinec 2023

CO V PŘÍŠTÍM ROCE?

Současné vedení radnice postupně realizuje první „drobné“ stavby.

str. 2-3

POKUTA OD ÚOHS

Nekonečný příběh podzemní školky V Bytovkách. Tentokrát s pokutou od úřadu.

str. 4-5

JESLIČKY A BETLÉMY

Historie vánočních tradic v Uhříněvsi pokračuje už po staletí.

str. 6

Za dveřmi je čas vánoční, nový rok, a tak je namísto trochu bilancovat. Především děkujeme všem našim čtenářům za zájem a za podporu. Vaše ohlasy a dopisy do redakce přibývají jako houby po dešti a to je pádná odpověď, **PROČ** tyto noviny vydáváme!

Překvapil nás třeba příval nápadů, jaký by měl být název budoucího gymnázia. I my sami jsme v redakci přemýšleli, zda vůbec a **PROČ** to jméno řešit za situace, kdy je stavba gymnázia teprve ve fázi příprav. Ale pak vyhrálo přesvědčení, že je vždy dobré mít nějaký cíl a vědět, kam naše společenství směřuje. Název nového gymnázia je dobrý symbol. Jsme rádi, že takové projekty naše čtenáře zajímají, a vnímáme to jako příslib lepších časů, které snad vystřídají ty současné, těžké a složité.

Snažili jsme se proto také vybrat některé z dalších nových projektů v naší městské části, které jsou už na dosah a buď nám vylepší, nebo alespoň usnadní život. Jde o připravovanou lávku podél železnice navazující na ulici Františka Diviše, revitalizaci Cukrovarského rybníka a přileh-

lého parku a také o plánovaný obchvat Pitkovic.

Bohužel, příjemný čas vánoční si musíme také trochu pokazit připomínkou dob nedávných, kdy se na radnici víc mluvilo, než dělalo. A pokud dělalo, tak za značně podivných okolností. **PROČ?** To si zatím můžeme jen domýšlet, ale už nyní máme potvrzeno, že v pořádku to nebylo. Čerstvým rozhodnutím Úřadu pro ochranu hospodářské soutěže udělit Praze 22 pokutu za zpackanou soutěž na projektanta někdejší školky V Bytovkách dává za pravdu temným podezřením, která jsme v těchto novinách uveřejnili už před rokem. A že někomu stále vadíme, to se ukazuje v okamžiku, když kdosi vybírá naše noviny ze schránek a hromadně je hází do koše. Blíže na poslední straně tohoto listu.

Ale pryč s nepříjemnostmi! Těšíme se spolu s vámi na **nový rok 2024**. Budeme se snažit vás i nadále nezklamat a dělat dobře svou práci. Přejeme hodně zdraví, štěstí, doma v rodině i v práci, a hlavně hlavu vzhůru! **PROČ?** Protože naše obec si to zaslouží!

Redakce

PTÁME SE STAROSTY MĚSTSKÉ ČÁSTI PRAHA 22 TOMÁŠE KANĚRY:

Ve funkci starosty jste od loňských voleb více než rok, zkusme se před Vánoci ohlédnout. Co se vám v minulém roce nejvíce povedlo a co naopak považujete za největší prohru?

Zřejmě největší radost mám ze sportovních investic Prahy 22 pro naše děti a mládež. Podařilo se nám znovu otevřít vyhořelý skatepark v Podleské. V prostoru za Billou vzniklo nové hřiště a další hřiště, školní, jsme otevřeli veřejnosti vedle ZŠ U Obory. Všichni vědí, že jsem aktivní sportovec a trenér mládeže, takže sportov-

ní aktivity dětí považuji za jednu z priorit mého působení na radnici. A jsem moc rád, že je to vidět. Další dobrou zprávou je položení základního kamene mateřské školy Nad Volyňkou. Podařilo se nám za jediný rok vyřešit majetkoprávní problémy s pozemkem, zajistit dokumentaci, financování a teď začínáme stavět.

Starosta Tomáš Kaněra (ANO)

A do třetice považuji za výbornou zprávu, že na radnici Prahy 22 klapě všechno na výbornou. Daří se nám dobře kooperovat v Radě MČ a musím tady pochválit také naše zaměstnance, jsou vážně skvělí a mají velkou zásluhu na rozhybání řady projektů, včetně záchrany rybníku Nadýmač.

Co se nepodařilo? Bohužel se nepodařilo zachránit rozestavěný Polyfunkční dům v Pitkovicích, sešla se tam taková série vleklých problémů z minulosti, že jsme – i když neradi – museli nedokončenou zrezlou stavbu odstranit.

Doufám, že v příštím roce budou dobré zprávy z městské části i nadále převažovat a přeji vašim čtenářům krásné Vánoce a skvělý nový rok!

CO POTĚŠÍ OBYVATELE PRAHY 22 V NADCHÁZEJÍCÍCH LETECH?

LÁVKY, OBCHVAT A RYBNÍK

Blíží se Vánoce, a jak víme, i drobný dárek potěší. Z těch, které můžeme čekat od městské části Praha 22 v příštích letech, vybíráme následující čtyři. Jsou podle našeho názoru nejzajímavější, potřebné, a hlavně už ne ve fázi slibů. Už alespoň zčásti jsou zde zajištěny potřebné dokumenty, někdy peníze, podpisy smluv s dodavateli, anebo se na projektech rovnou začíná pracovat. Převážně jde o práci specialistů v gesci místostarosty pro územní rozvoj a investice Prahy 22 Martina Langmajera (ODS).

OBCHVAT PITKOVIC I

V minulém čísle našich novin jsme už informovali o plánovaném obchvatu Pitkovic v západovýchodním směru. Současný průtah obcí – Žampionová ulice – je dnes naprosto přetížená. Často zde stojí kolony aut a řidiči městských autobusů hromadné dopravy se musí domlouvat vysílačkami, aby úzkými průtazy mezi domy vůbec mohli projet.

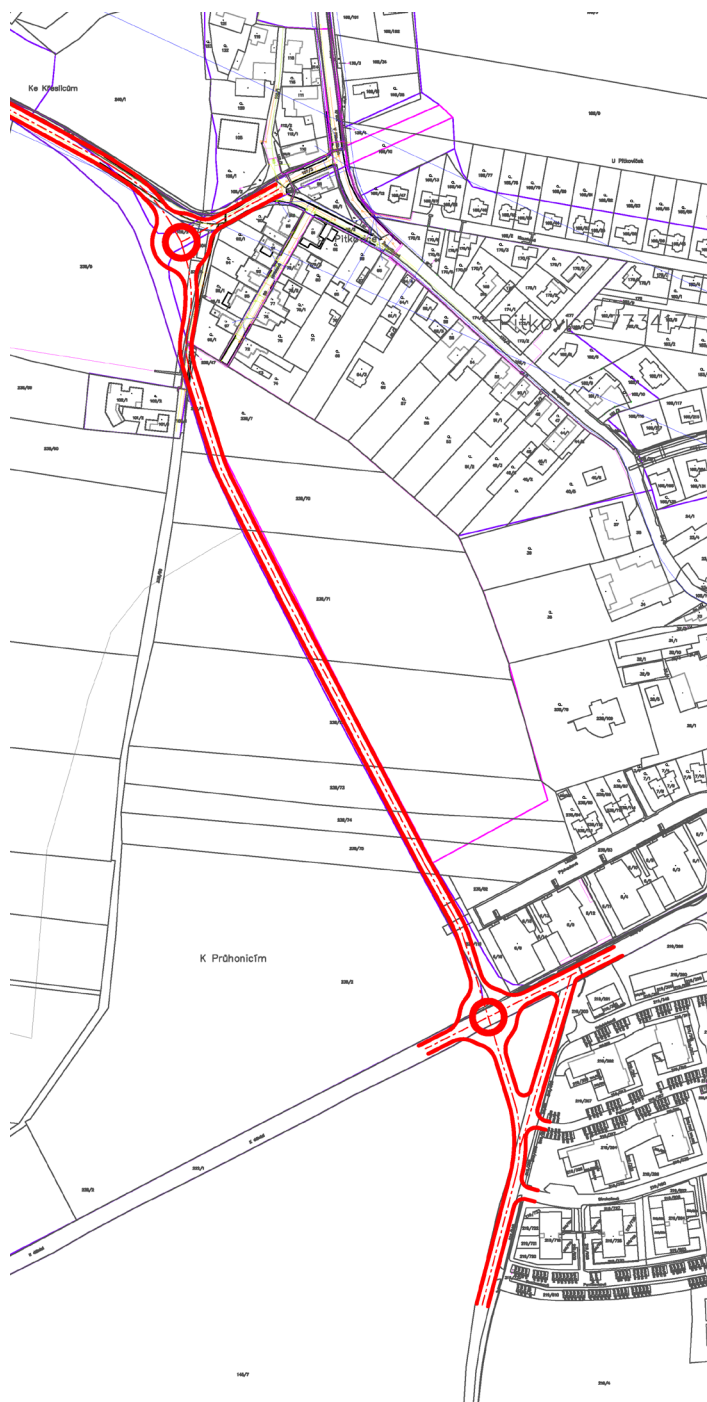
Situaci má vyřešit schválený obchvat, který odvede silniční dopravu projíždějící Pitkovicemi na jih směrem k dálnici. Vzniknou zde dvě křižovatky s kruhovými

objezdy a dosavadní pole bude využito pro stavbu nových rodinných domků.

Stavba je nyní ve fázi změn územního plánu, ale k realizaci je ještě delší cesta než v případě zmíněné lávky. Jde o velkou stavbu a když vše půjde dobře, změna územního plánu potrvá nejméně dva roky. Následuje výběrové řízení na projektanta, dodavatele, samotný projekt, stavební povolení, stavba... Možná bude potřeba komplikované posouzení vlivu stavby na životní prostředí. Pokud se v tomto volebním období kopne do země, bude to výhra.

V přetížené ulici Žampionová dnes v Pitkovicích několikrát denně stojí fronta aut.

Takhle by podle plánů měly v budoucnu vypadat oba kruhové objezdy jihozápadně od Pitkovic.

REVITALIZACE CUKROVARSKÉHO RYBNÍKA

Kde se naopak kope a je předáno staveniště stavební firmě, to je Cukrovarský rybník v centru Uhřetěvesi. Jméno připomíná bývalou Spolkovou rolnickou továrnu na cukr, která v místech současného Nového náměstí stála od roku 1868. Závod zpracovával řepu nejen od místních, ale také třeba z dalekého Tábora. Poslední várka se zde uskutečnila roku 1968 a od té doby areál pustl, až se stal ostudou obce.

V roce 2000 otevřela v těchto místech městská část školní jí-

delnu a byla zde postavena nová budova radnice. Z někdejší továrny zbyl mimo jiné objekt bývalých cukrovarských stájí, kde se teď nachází Městské muzeum a místní knihovna.

Rybník používal cukrovar jako zásobárnu potřebné vody, před několika lety byl odbahněn. V současné fázi úprav se dokumentují přilehlé budovy, pak přijde na řadu kácení nevhodných dřevin a příští rok v létě mají vzniknout nové opěrné zdi rybníka. Bude také upraveno koryto přilehlého potoka. V další etapě pak dojde na stavbu pochozí lávky kolem celé vodní plochy.

Cukrovarský rybník v centru Uhřetěvesi se konečně dočká důstojné podoby.

Lávka přes Říčanský potok na náměstí Bratří Jandusů, jejíž výměna trvala ostudných šest let.

LÁVKA PŘES ULICI KE KŘÍŽI

Před více než rokem byla v Uhřetěvesi otevřena nová lávka, která křížuje podél železniční trati ulici Ke Kříži. Díky ní nemusí chodci, maminky s kočárky i cyklisté, kteří se pohybují podél trati, komplikovaně scházet po schodech do frekventované ulice a pak znovu nahoru. Jenže vzhledem k charakteru vlakové dopravy to jde teď jen z jedné strany, ze směru od Nového náměstí.

Lidem na druhé straně železniční trati to samozřejmě totálně komplikuje pohyb, také zde musí po schodech nahoru, dolů – a ještě opatrně přes silnici. Proto také vzniká již nový projekt na

lávku na druhé straně, tentokrát z ulice Františka Diviše. V prosinci bylo uzavřeno výběrové řízení na dodavatele.

Městská část Praha 22 má na stavbu zajištěné finance, vzhledem k bezpečnostním požadavkům jde o 28,7 milionu korun. Lávka bude vypadat stejně jako ta na druhé straně železniční trati ze září 2022.

Termín dokončení stavby je podle smlouvy jeden rok, ale protože jde o ochranné pásmo vlakové dráhy, dají se očekávat komplikace při získávání příslušných povolení. Předání lávky veřejnosti ke konci roku 2024 by tedy podle zpráv z radnice byl rozhodně úspěch.

LÁVKA NA NÁMĚSTÍ BRATŘÍ JANDUSŮ

Už od roku 2018 je uzavřena z bezpečnostních důvodů lávka, která vede přes Říčanský potok od „staré“ radnice na náměstí Bratří Jandusů. Místo krátké cesty přes potok tak musely školní děti chodit od školy k zastávce autobusů podél hlavní ulice Přátelství, se všemi riziky, které cesta podél frekventované dopravní trasy přináší. Přestože byla původně její oprava v plánu

na rok 2021, lávka zůstala v havarijním stavu zavřená celé minulé volební období. Stala se tak jednou z dalších trapných vizitek někdejšího vedení obce.

Letos v říjnu byl konečně vybrán dodavatel nové konstrukce v ceně 3,5 milionu korun. Nová lávka má být dokončena v dubnu příštího roku a snad nám tentokrát vydrží alespoň stejných sto let jako ta původní dřevěná, někdy z počátku 20. století.

-pj-

Kdokoli jde nyní podél železniční trati, musí komplikovaně sejít nahoru a dolů po schodech a opatrně přejít rušnou silnici. To by se za rok mělo změnit.

ÚŘAD PRO OCHRANU HOSPODÁŘSKÉ SOUTĚŽE (ÚOHS)

POKUTA ZA NETRANSPARENTNÍ ZAKÁZKU NA PODZEMNÍ ŠKOLKU V BYTOVKÁCH

Vlastně jsme si mysleli, že už nebude důvod se k tomu kurióznímu projektu vracet. V dobách starosty Vojtěcha Zelenky (STAN) vznikl nápad postavit ve vnitrobloku ulice V Bytovkách unikátní podzemní školku. Měla to být výstavní skříň jeho starostování, jeho věčný pomník, stavba, o které by se psalo v architektonických časopisech i v zahraničí. Místo toho přišla naše Praha 22 o více než šest milionů korun – a žádná školka nestojí.

Teď ke všemu rozhodl Úřad pro ochranu hospodářské soutěže, že výběrové řízení na projektovou dokumentaci nebylo transparentní. A udělil MČ Prahy 22 pokutu.

OPRÁVNĚNÉ POCHYBNOSTI

Je to tři a půl roku, v červenci 2020, co městská část Praha 22 vypsal výzvu k podání nabídek na zhotovení projektové dokumentace k plánované mateřské škole V Bytovkách. Plánovaná hodnota zakázky činila přes šest milionů korun.

Do výběrového řízení se přihlásily pouze dvě společnosti, obě s ručením omezeným, firma Casua a Lambda studio. Tehdejší

pětičlenná hodnotící komise, ve které působili kromě tehdejšího starosty Zelenky také třeba místostarostové Erbošová a Kosař, vybrala v říjnu 2020 těsným rozdílem firmu Lambda studio. Podle komise to vyhrála proto, že předložila nikoli nižší cenu, ale lepší reference svých předešlých projektů.

Jenže po dvou letech se ukázalo, že reference firmy Lambda nesedí. Zejména u předkládané novostavby školní družiny v Bělé pod

Bezdězem. Při detailním zkoumání této reference totiž vyšlo najevo, že hlavním projektantem byla úplně jiná firma. U reference „Bydlení pro seniory Hlubočepy“ se ukázalo, že firma Lambda zajišťovala jen dílčí projekt technického zařízení budovy, a tedy ne deklarovovaný komplexní stavební projekt. Také třetí reference, hotel Zuberec na Slovensku, neodpovídala požadovaným kritériím. Jak konstatuje Úřad pro ochranu hospodářské soutěže (ÚOHS),

byla porušena zásada transparentnosti při zadávání veřejné zakázky. Přitom (citujeme z nálezu ÚOHS): „Zásada transparentnosti je jednou z klíčových zásad určujících požadavky na postup zadavatele, který musí zajistit zadání veřejné zakázky průhledným způsobem a obecně zajistit přezkoumatelnost svého postupu. Transparentnost procesu zadávání veřejných zakázek je nejen podmínkou existence účinné hospodářské soutěže mezi

Vizualizace neuskutečněného projektu podzemní mateřské školy V Bytovkách

Digitálně podepsáno:

Dne: 5.12.2023 15:02:52
Certifikát vydal PostSignum Qualified CA 4

Č.j.: ÚOHS-48539/2023/500

UOHSX00IH7NJ

ÚŘAD PRO OCHRANU HOSPODÁŘSKÉ SOUTĚŽE

PŘÍKAZ

Spisová značka: ÚOHS-S0822/2023/VZ
Číslo jednací: ÚOHS-48539/2023/500

Brno 5. 12. 2023

Úřad pro ochranu hospodářské soutěže příslušný podle § 248 ve spojení s § 270 odst. 5 zákona č. 134/2016 Sb., o zadávání veřejných zakázek, ve znění pozdějších předpisů, ve věci spáchaní přestupků podle § 268 odst. 1 písm. a) téhož zákona obviněným

- městská část Praha 22, IČO 00240915, se sídlem Nové náměstí 1250/10, 104 00 Praha 10, při zadávání veřejné zakázky „MŠ v Bytovkách – provádění projektové dokumentace v modelu BIM“ ve zjednodušeném podlimitním řízení na základě výzvy uveřejněné na profilu zadavatele dne 16. 7. 2020 pod identifikátorem P20V00005650,
- vydává podle § 90 odst. 1 zákona č. 250/2016 Sb., o odpovědnosti za přestupky a řízení o nich, ve znění pozdějších předpisů, tento

příkaz
I.

Obviněný – městská část Praha 22, IČO 00240915, se sídlem Nové náměstí 1250/10, 104 00 Praha 10 – se dopustil přestupku podle § 268 odst. 1 písm. a) zákona č. 134/2016 Sb., o zadávání veřejných zakázek, ve znění pozdějších předpisů, tím, že při zadávání veřejné zakázky „MŠ v Bytovkách – provádění projektové dokumentace v modelu BIM“ ve zjednodušeném podlimitním řízení na základě výzvy uveřejněné na profilu zadavatele dne 16. 7. 2020 pod identifikátorem P20V00005650 nedodržel zásadu transparentnosti zakotvenou v § 6 odst. 1 cit. zákona, když

- Hlavní architekt/projektant**

- disponuje dokladem o autorizaci odpovědné osoby dle zákona č. 360/1992 Sb., o výkonu povolání autorizovaných architektů a o výkonu povolání autorizovaných inženýrů a techniků činných ve výstavbě, ve znění pozdějších předpisů („Autorizační zákon“), a to pro obor architektura nebo pozemní stavby, případně osvědčením o registraci osoby hostující nebo usazené dle Autorizačního zákona;

- minimálně 2 zkušenosti na pozici hlavního architekta/projektanta s významnou službou splňující požadavky dle bodu 5.10. této zadávací dokumentace, realizovanou v posledních 5 letech.

- Koordinátor BIM**

- disponuje praxí v délce minimálně 1 rok se zaváděním a správou BIM nástrojů, knihoven a procesů v rámci organizace dodavatele,«

když uvedený vybraný dodavatel prokazoval splnění technické kvalifikace ve výše uvedeném rozsahu prostřednictvím poddodavatelů –

pričemž ale nepředložil písemný závazek cit. poddodavatelů, který by naplnil požadavky dle § 83 odst. 1 písm. d) cit. zákona a § 83 odst. 2 cit. zákona vymezené v bodě 5.21. zadávací dokumentace, tedy závazek, z jehož obsahu by vyplývalo, že cit. poddodavatelé budou vykonávat služby, ke kterým se prokazované kritérium technické kvalifikace vztahuje, přičemž tím ovlivní výběr dodavatele a na předmět veřejné zakázky uzavřel dne 22. 2. 2021 s cit. vybraným dodavatelem „Smlouvu o dílo“.

III.

Za spáchaní přestupků uvedených ve výrocích I. a II. tohoto příkazu se obviněnému – městská část Praha 22, IČO 00240915, se sídlem Nové náměstí 1250/10, 104 00 Praha 10 – podle § 268 odst. 2 písm. a) zákona č. 134/2016 Sb., o zadávání veřejných zakázek, ve znění pozdějších předpisů, ukládá pokuta ve výši 100 000,- Kč (sto tisíc korun českých).

Pokuta je splatná do jednoho měsíce od nabytí právní moci tohoto příkazu.

ODŮVODNĚNÍ

I. ZADÁVACÍ ŘÍZENÍ

- Zadavatel – městská část Praha 22, IČO 00240915, se sídlem Nové náměstí 1250/10, 104 00 Praha 10 (dále jen „obviněný“ nebo „zadavatel“), který je veřejným zadavatelem dle § 4 odst. 1 písm. d) zákona č. 134/2016 Sb., o zadávání veřejných zakázek, ve znění pozdějších předpisů (dále jen „zákon“) – zahájil dne 16. 7. 2020 uveřejněním „Výzvy k podání nabídek a zadávací dokumentace“ z téhož dne (dále jen „zadávací dokumentace“) na profilu zadavatele¹ pod identifikátorem P20V00005650 zjednodušené podlimitní řízení za účelem zadání veřejné

¹ Dostupný na <https://www.vhodne-uverejneni.cz/profil/mestska-cast-praha-22>

3

Faksimilie rozhodnutí Úřadu pro ochranu hospodářské soutěže (ÚOHS) z 5. 12. 2023

jednotlivými dodavateli, ale také nezbytným předpokladem účelného a efektivního vynakládání veřejných prostředků. Transparentní postup je takový, který nevybuzuje pochybnosti o tom, že zadavatel jedná regulérně.“

„Úřad konstatuje, že postup zadavatele... je značně nečitelný a vzbuzuje oprávněné pochybnosti o důvodech jednání zadavatele.“

PODIVNÁ SMLOUVA

Úplně stejné pochybnosti, které nyní potvrdil ÚOHS, měla už před rokem a půl redakce našich novin. Již tehdy jsme v rozsáhlém článku psali, že je divné, když zakázku vyhrála nově založená malinká firma s historií pouhého jednoho roku a s nejasnými referencemi, a ne druhý přihlášený, známá projekční kancelář Causa. Ta přitom působí na trhu 30 let a disponuje týmem 70 architektů a stavebních inženýrů.

Navíc ještě podezřelejší než pochybné reference, které možná

možná hodnotící komise přehlédnout třeba kvůli vlastní nepozornosti nebo nedůslednosti, je ale následující skutečnost: Ještě před uzavřením soutěže, tedy v době, kdy nebyl její vítěz vybrán, uzavřela firma Lambda smlouvu o smlouvě budoucí s architektonickou kanceláří Ateliér Hajný. Ta je autorem uměleckého návrhu podzemní školky.

Firma Lambda si totiž měla podle pravidel výběrového řízení zajistit licenční práva na další fázi projektování. Jenže jako faktický zhotovitel první fáze projektu si je kupovala sama od sebe. Ukázalo se totiž, že byla subdodavatelem Ateliéru Hajný a první fáze projektu pro něj při vědomí vedení města vypracovala. Někdo tomu říká „zjednání výhody při zadání veřejné zakázky“. Z dostupné e-mailové korespondence mezi architektem Hajným a zástupci STAN a P22 Naše město je zřejmé, že o tomto problému adresáti moc dobře věděli. Městská část Prahy 22 přitom zaplatila architektům za návrh

školky dva miliony korun. Přesto neměla k dispozici licenční smlouvu podle autorského zákona, a tedy nemohla s autorským dílem volně nakládat. Zároveň byla ještě před uzavřením výběrového řízení firma Lambda studio jednoznačně zvýhodněna.

A aby problémů kolem této školky nebylo málo, ukázalo se, že architekti dostali místo původně slíbených dvou milionů od městské části ještě dalších 400 tisíc korun od Lambdy, díky čemuž se vyhnuli limitu na zadání zakázky malého rozsahu konkrétnímu dodavateli. Pokud by odměna přesáhla dva miliony korun, městská část by tehdy musela zadání zakázky řádně vysoutěžít, a ne jen přidělit napřímo tzv. na výjimku.

KONEC PODZEMNÍ ŠKOLKY

Celkově vynaložila městská část na projekty mateřské školy V Bytovkách přes 7 milionů 800 tisíc korun. Přitom na projekt ani neměla autorskou licenci. Samotná Lambda studio, s. r. o., později

opakovaně odsunula odevzdání finální projektové dokumentace, aby ji nakonec neodevzdala vůbec. Ještě horší ale bylo, že už v průběhu projektování firma Lambda stavbu školky v rozporu se smlouvou zásadně prodražila. Mezitím také dramaticky stouply ceny materiálu a stavebních prací. Mateřská škola by tak podle odhadů zdražila z původně slibovaných 65 milionů na 250 milionů korun bez DPH. A takové peníze městská část zkrátka nemá.

Takže místo podzemní školky, která se měla stát pomníkem bývalého starosty Zelenky, nyní vzniká náhradní projekt architektonicky neméně zdařilé školky nadzemní. A samotného bývalého starostu, který se mimochodem zaklínal právě „transparentností a průhledností“ svých kroků, bude na radnici Prahy 22 připomínat kromě draze zaplacených studií také rozhodnutí a pokuta Úřadu pro ochranu hospodářské soutěže. Bude připomínat, jak nevyepisovat veřejné zakázky.

Pavel Janů

VÁNOČNÍ TRADICE MAJÍ BOHATOU HISTORIÍ

JESLIČKY A BETLÉMY VE VÁNOČNÍ UHŘÍNĚVSI

V Uhříněveském kostele Všech svatých se v čase vánočním od nepaměti vystavují barokní jesličky od neznámého autora. Kdy a jak se v kostele objevily, není známo. Farní vikář P. Mgr. Juraj Begany se rozhodl v letech 2021 a 2022 tyto jesličky nahradit perníkovými se stovkami postav, které vyrobil spolu s farníky. Vzhledem k náročnosti jejich výroby se však v letošním roce opět setkáme s jesličkami původními.

JESLIČKY

Jesličky si zcela každý vybaví s časem vánočním. Pro věřící znázorňují narození jejich Spasitele ve chlévě na seně a pro ateisty jsou součástí vánočního příběhu a času. Stavění jesliček v kostelích, na náměstích a v domácnostech se stalo historicky prvním a tradičním vánočním zvykem. První jesličky znázorňující narození Ježíše Krista postavil František z Assisi pro italského šlechtice Giovanniho de Velitu, a to v jeskyni na hoře nad vesničkou Greccio. Tu upravil jako kapli a v ní vytvořil výjev Zrození. V noci **24. prosince 1223** sem sezval vesničany z širokého okolí. O půlnoci se rozezněly zvony a okolí osvětlily pochodně přichozích. Když vystoupali k jeskyni, spatřili jesličky, oslíka a telátko. Při nich kněz sloužil mši a František četl úryvky z Lukášova evangelia, jediného podrobněji vyprávějícího o Kristově narození.

V Praze byly první vánoční jesle postaveny v roce **1562** a podle dobové zprávy se jednalo o „jesle dosud nevidané“. V době baroka byly betlémy tvořeny postavami v životní velikosti, oblékané do bohatě zdobených šatů krajkami a zlatem.

BETLÉMY

Podle tradice byla tato událost nejen spojena s prvním betlémem, ale byla zde údajně poprvé sloužena i půlnoční mše. Betlémy jsou většinou tvořeny sv. Pannou Marií, sv. Josefem, jezulátkem, Třemi králi a pastýři. Nejstarší chrámové betlémy byly

stavěny po **Tridentském koncilu** řeholníky z řádů františkánů, kapucínů a servitů, zejména od 17. století do 1. poloviny 18. století. Koncem tohoto století však císař Josef II. betlémy v kostelích zakázal. Lidé na venkově si proto začali stavět betlémy sami a obohatili je o vlastní pojetí. V těchto lidových betlémech se pak kromě tradičních biblických postav objevují také postavy z okolí jejich tvůrců. I krajina betlémů se v podání lidových betlémářů měnila, byly často doplňovány orientálními stavbami, palmami a exotickou krajinou. Tak získávaly romantickou podobu vzdálenou skutečnosti střeoevropských měst a vesnic. Pro některé řezbáře a tvůrce betlémů se pak práce na nich stala jejich celoroční obživou. S takovými betlémy se můžeme setkat v mnoha českých městech.

STROMEČEK

Nejstarší dochovaná zpráva o zdobení stromečků v časech vánočních pochází z německých Brém roku 1570. Nápad zřejmě vyšel ze starogermánských zvyků, kdy si lidé nosili o slunovratu do domů větvičku a stromky, aby uctili boha Odina. Zavěšování cukrovinek a dalších dobrot na stromky mělo pak chránit obyvatele domu před mrtvými dušemi, které o slunovratu přicházely z lesů. Věřilo se, že mrtví snědí všechny pamlsky a nikomu pak neublíží.

V Čechách se první vánoční stromeček v moderním pojetí objevil roku 1812 v Praze, kde ho jako překvapení pro štedrovečerní hosty připravil ředitel Stavovského divadla Johann Carl Liebich. Nápad si prý přinesl z rodného Bavorska a jeho hosty

Barokní jesličky z kostela Všech svatých v Uhříněvsi, vystavené v uhříněveském muzeu v roce 2022

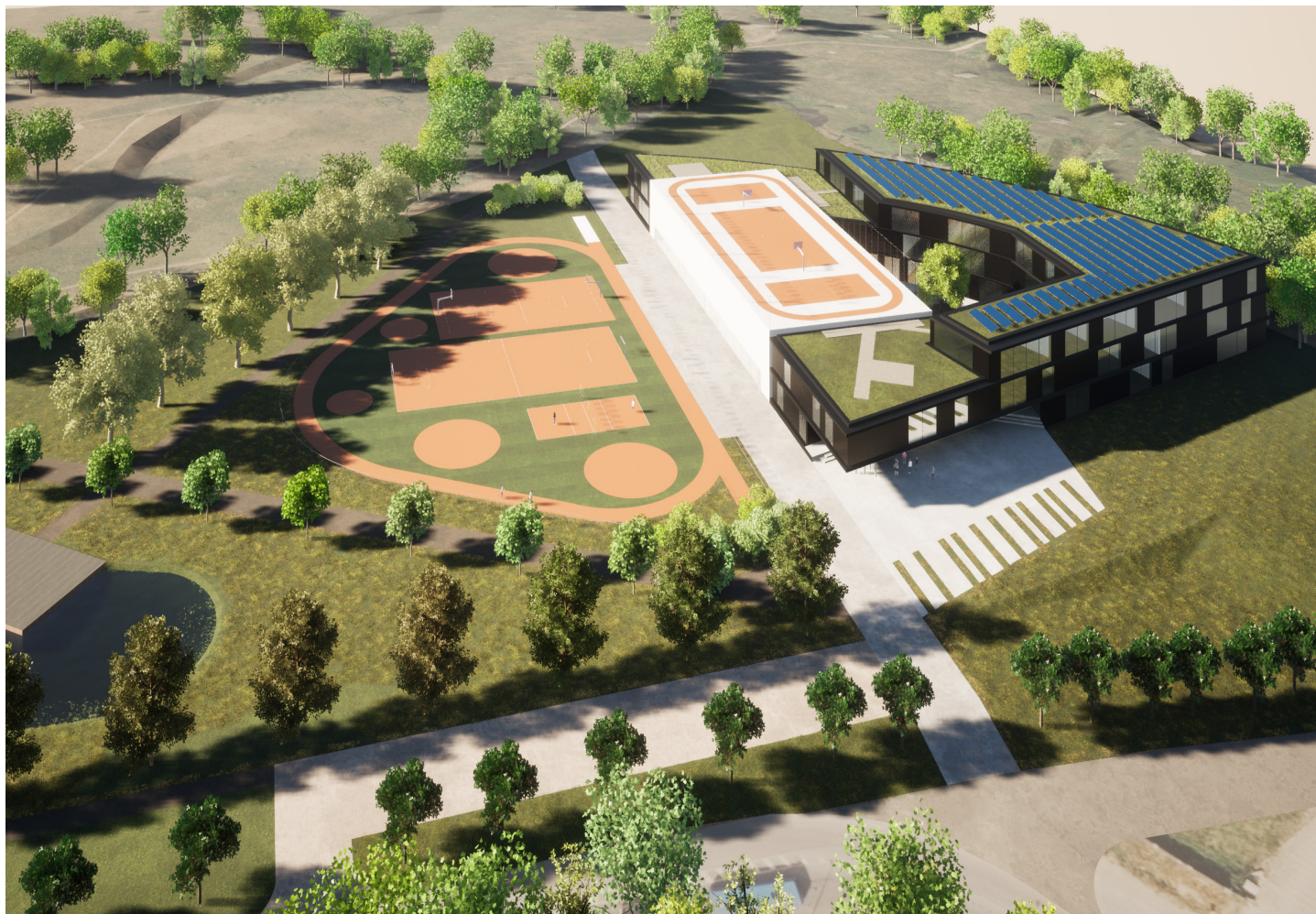
tak zaujal, že si začali vánoční stromky doma zdobit také. První veřejný vánoční strom na náměstí byl ale vztyčen o více než sto let později, 19. prosince 1924. Na brněnském náměstí Svobody ho rozsvítili z popudu spisovatele a novináře Rudolfa Těsnohlídka a nazvali ho Strom republiky.

Michal Klich, kurátor a dokumentátor uhříněveského muzea

Betlém na Novém náměstí v Uhříněvsi, vytvořený řezbářem Ivanem Šmídem.

Vizualizace nového gymnázia

DÁL HLEDÁME NÁZEV NOVÉHO GYMNÁZIA!

Nečekaný ohlas vyvolala naše výzva, aby čtenáři našich novin navrhli název budoucího uhřetěveského gymnázia. Dosavadní návrhy čtenářů níže otiskujeme a dáváme ještě čas pro nápady dalších zájemců. Pište na redakce@obcanuhrineves.cz. O vítězných návrzích dáme v příštích vydáních těchto novin naše milé čtenáře hlasovat.

Název – navrhuje:

- » *Gymnázium **Sokol** (A. Zemanová)*
- » ***Abecední** gymnázium (A. Matějčková)*
- » *Gymnázium **Ve svahu, Na vršku, Na dosah, Na dlani, Zelená stráň, Uhřetěveské, Férové, Zelené, Nové, Přátelské, S úsměvem, Future, Pilíř, Výhled, Rozlet, Start, Vzlet, Budoucnost, Obzor, Úsměv, Rozkvět, Proud, Dětem, Studuj!, Perspektiva, Panorama, Paleta** (Jana Šimandlová – návrhů je hodně, z nich nejzajímavější vybíráme)*
- » ***Templářské** gymnázium (Jindřich Pospíšil)*
- » *Gymnázium **Oty Bubeníčka; Karla Guta** (F. Větrovský)*
- » *Gymnázium **Marie Terezie Savojské** (Alice Vávrová)*
- » ***Uhřetěveské** gymnázium nebo Gymnázium **Uhřetěves, Savojská, Cajojka, Karla Guta, bratří Bubeníčků** (Pavel Trkal)*

DOPISY ČTENÁŘŮ

Doputoval k nám dopis čtenáře „až“ ze sousedního Říčanska. Pochvaloval si v něm přístup, ochotu a vstřícnost paní MUDr. Jany Hrubé a její zdravotní sestry z uhřetěveské ambulance ORL. Zatímco jinde se setkával s dlouhými objednávacími termíny a výčtem příčin, proč nejde vyhovět rychleji, v Uhřetěvsi mu bylo promptně vyhověno, a hlavně byl kvalitně vyšetřen. K jeho poděkování paní lékařce a zdravotní sestře z ambulance ORL v Uhřetěvsi se moc rádi přidáváme!

CHVÁLÍME

Napadl snít a jako obvykle byla na hlavním tahu Uhříněvsi ochromena doprava. Pochvalu si zaslouží profesionální i dobrovolní hasiči, kteří se jako vždy okamžitě ujali nápravy!

KRITIZUJEME

Zaparkovat před nákupem u naší NORMY je už dlouho téměř nemožné. Nemůže za to ale provozovatel parkoviště ani ochotný personál prodejny. Je to bohužel všeobecně rozšířený nešvar – využívat neplacené parkovací plochy před prodejny uvnitř obcí k celodennímu odstavnému parkování. Přitom právě k tomuto účelu jsou k dispozici i u nás v obci vyhrazená parkoviště. Uvítáme všechny nápady řešení!

UHŘÍNĚVESKÉ OBČANSKÉ NOVINY
ROČNÍK IV, ČÍSLO 4
VYCHÁZEJÍ: 4X ROČNĚ, V NÁKLADU
7300 KUSŮ, NEPRODEJNÉ
VYDAVATEL: ASTRAlA, SPOL. S. R. O.,
POD MARKÉTOU 87, PRAHA 10-HÁJEK,
REDAKCE@OBCANUHRI NEVES.CZ
ODPOVĚDNÝ REDAKTOR: PAVEL JANŮ
IČ: 25758179, EV. Č. MK ČR E 24047
VYDÁNO DNE: 15. 12. 2023
ČLÁNKY A FOTA BEZ UVEDENÍ ZDROJE
JSOU REDAKČNÍ MATERIÁLY.

KOMENTÁŘE

ULICE V BYTOVKÁCH SE SNAD UŽ DOČKÁ

Podle dobových pramenů byla ulice V Bytovkách (tento budovatelský název ale získala až v roce 1975) přetížena automobilovou dopravou už v roce 1927 a už tehdy se protestovalo proti spalovacím motorům! No a těch „pár let“ uplynulo, ale na klidné zprůjezdění a parkování v ní se zapomnělo.

Před pěti lety sice byly tehdejšími radními v čele se starostou zadány urbanistické studie na zlepšení dané situace, ale vlastní skutek utek. Bodejť by ne! Velkorysé projekty zpracovávali architekti Veselý & Hajný, viz podzemní školka.

Proto současní radní MČ Praha 22 zařadili revitalizaci ulice V Bytovkách mezi své priority s hledáním řešení, které utáhne obecní kasa. Radní a člen dopravní komise Daniel Smutek zorganizoval „revitalizační workshop“ přímo na ulici za přítomnosti nového architekta a pár občanů, jimž není stav ulice V Bytovkách lhostejný. Vzhledem k různorodosti potřebných úprav v jednotlivých částech ulici rozdělili na tři úseky: vjezd z ulic Přátelství, resp. Bečovské po ulici Křemennou, druhý úsek po křižovatku s ulicí Berylovou a třetí úsek k fotbalovému hřišti. Pro každý z nich pak nadeřinovali architektonické a stavebně potřebné úpravy a požadavky a vtělili je pro jednání radních do přehledného memoranda.

Vzali také v potaz budoucí stavební rozvoj v ulici, vedle bytové zástavby zejména plánovanou sportovní halu a školku V Bytovkách a případné možnosti propojení na obchvat Uhříněvsi.

Věřím, že memorandum bude radními a odborníky urychleně dopracováno do projektové studie a dostane se co nejdříve na jednání rady. Úpravy páteřní ulice k Podleskému rybníku a do vyhledávané okolní přírody ocení nejen občané v ulici bydlící, ale cyklisté i pěší turisté z širokého okolí. Konečně – takto se po této ulici chodilo do přírody již před 300 lety!

-red-

PROBOHA, PROČ?

KOMU SE HODÍ HÁZET NAŠE NOVINY DO KOŠE?

Není větší ocenění pro naše noviny a jejich redaktory, když někomu vadí naše články natolik, že si dá tu práci a celý balík našich novin hodí do koše. Znamená to, že jsme někomu šlápli na „kuřáky“ a trefili se přímo do černého.

O takovém případě nás informovala paní Petra B. po letošním říjnovém vydání našich novin (č. 3, 2023): „Dnes ráno jsem vezla svou dceru do školky a ve schránce byly vaše noviny, a to i ve všech schránkách sousedů. Chtěla jsem si je vyzvednout, až pojedu zpět, ale bohužel to někdo aktivní všechno sebral a hodil do koše u domu (viz příložená fotografie). Prosím, bylo by možné mi noviny poslat například v PDF formě? Mám zájem si je přečíst.“ Děkujeme za informaci i za zájem. Mimochodem, naše noviny můžete vždy najít také na webové stránce obcuanuhrineves.cz.

Vrtá nám hlavou jenom jedno. Komu jsme svými články v daném čísle tolik vadili? V uvedeném vydání jsme podrobně představili projekt rozvoje škol a školek v naší MČ Praha 22, informovali jsme o tom, co se v naší městské části děje pro potřeby rodičů a dětí školkou a školou povinných. Že by takovou nenávistnou reakci vyvolala skutečnost, že se po letech bezradného tápání a stavění nerealizovatelných vzdušných zámků konečně ve školství městské části něco kladného děje?

Redakce Foto: Petra B.

Přejeme krásné Vánoce a šťastný Nový rok!

Obsah novin tvoříte i Vy, naši čtenáři. Náměty pište na adresu: redakce@obcuanuhrineves.cz